

Referat fra møte i Faglig Rådgivningsgruppe for Masseundersøkelsen mot livmorhalskreft (RG)

Tid: 29.10.2019, kl. 11 -16

Sted: Kreftregisteret, OCCI, Møterom Makro, 4. etg.

Tilstede:

<p>Rådgivningsgruppen Anna Wittersø AW Ane Cecilie Munk ACM (til og med sak 39) Gunn Fallås Dahl GFD Ranja Christiansen RC Signe Opdahl SO Christine M. Jonassen CMJ (Leder) Lill Thorsen LT (Til og med sak 39) Kari Løvendal Mogstad KLM Didrik Frimann Vestrheim DFV Emilius Adrianus Maria Janssen EAMJ Stig Tore Tømmerås STT (vara for Pavla Systova)</p>	<p>Sekretariat Ameli Trope AT Gry Baadstrand Skare GBS Birgit Engesæter BIEG Randi Waage (ref.) RW</p>
	<p>Kreftregisteret Giske Ursin GU deltok under Sak 39/2019 .</p>
	<p>Observatør</p>
	<p>Fravær Irene Kraus Christiansen IKC Katrine Høeg Liland KHL/ Rune Lilleng RL</p>

Agenda:

Sak 31 /2019 Velkommen ved leder

Sak 32 /2019 Laboratorieresultater

Sak 33 /2019 HPV-primærscreening, status

Sak 34 /2019 AUDIT, status videre arbeid

Sak 35 /2019 Kvinner $\geq$ 66år med normal prøvehistorikk som randomiseres til HPV primærscreening og tester negativt bør utgå fra screening.

Sak 36 /2019 Bruk av kodene LSIL og HSIL på histologi, status oppfølging av sak19/2019

Sak 37 /2019 CIN skjemaet, status gruppens arbeid

Sak 38 /2019 Bruk av ikke godkjente HPV tester i sekundærskanning /Kvalitetssikring Sak8/2019

Sak 39 /2019 Co-testing hos de med symptomer

Sak 40 /2019 Det er behov for nye retningslinjer for signering av prøvene i livmorhalsprogrammet når prøvevolum øker, oppfølging av sak 29/2019

Sak 41 /2019 Prøver som mangler sylinderepitel der det både er HPV test og gyn prøve

Sak 42 /2019 Registrering av utvidet analyser (utover hist, cyt og HPV) planlegges

Sak 43 /2019 Nasjonale retningslinjer definerer uegnet cytologi i samme kategori som positiv prøvehistorikk i PILS

Sak 44 /2019 Sjekk deg og fokus på kvinner 55+.

Sak 45 /2019 Kvalitetsmanualen

- Revidere 6.5 og 6.7
- Revidere 5.3.3, se eget vedlegg

Sak 46 /2019 Varamedlemmer og Møteplan 2020

Sak 47 /2019 Eventuelt

Referat:

Sak 31 /2019 Stig Tømmerås ble ønsket velkommen som vara representant for Pavla Systova. Resten av gruppen presenterte seg.

*Sak 32 /2019 Laboratorieresultater **Utgår***

Sak 33 /2019 HPV-primærskanning, status

Oppdaterte tall ble presentert.

Kvinner 25-33: Cytologisk screening hele Norge

Kvinner 34-69 år: Cytologisk screening i Vest-Agder, Øst-Agder, Telemark, Vestfold, Buskerud, Akershus, Oslo, Oppland, Hedmark

Status innføring HPV-primærskanning:

Kvinner 34-69: Trøndelag, Rogaland og Hordaland, HPV-primærskanning

Kvinner 34-69 år: Østfold, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark, 50% HPV-primærskanning. Alle med unntak av Østfold startet opp 1. januar 2019 med kvinner født på partallsdato. Østfold og Vestby startet opp 27. mai med kvinner født på partallsdato.

Helse Sør Øst (HSØ):

Fra november 2019 inkluderer Østfold prøver som tidligere er sendt til Først fra Østfold og Vestby. Fra januar 2020 inkluderes gradvis prøver fra nye fylker uten randomisering. Resten av HSØ avventer oppstart av at labjournal (LVMS) er på plass. Foreløpig estimert oppstart er mai 2020 for AHUS og november 2020 for OUS. Korttidsendepunkt for nye fylker ble presentert.

Sak 34 /2019 AUDIT, status videre arbeid

Livmorhalsprogrammet mangler fortsatt tilbakemelding fra noen laboratorier på AUDIT. Den sentrale AUDIT gruppen som ledes av Toril Sauer er ikke ferdig med sitt arbeid. Der diagnose revideres skal laboratoriet sende brev til gynekologisk avdeling ved sykehuset med informasjon som gynekolog skal videreformidle til kvinnen. Dersom kvinnen ikke går til kontroll ved sykehus skal fastlegen få informasjonen i et eget brev, og informere kvinnen. Livmorhalsprogrammet jobber med å utarbeide standardbrev. AMTR har bedt Hdir om å sette opp et møte med NPE (Norsk pasientskade erstatning). Kvinner som søker erstatning får sine prøver vurdert både av bioingeniører og patologer. Skal man kunne søke erstatning på bakgrunn av en screeningprøve? NPE har sett på en revidert screeningprøve som et oversette funn. Det vil alltid, av mange årsaker, være prøver som er feiltolket. NPE må forstå hva screening er i forhold til erstatningssaker. Definisjonen av en screeningprøve må inn i Kvalitetsmanualen. Når det gjøres endringer i Kvalitetsmanualen må det gis beskjed til alle laboratorier og til RG som informerer sine foreninger. **Vedtak:** Det legges inn en «Nyhetssak» i forkant av Kvalitetsmanualen. Det sendes e-post til RG og kontaktpersoner ved laboratoriene når det gjøres endringer/ oppdateringer.

Sak 35 /2019 Kvinner ≥ 66år med normal prøvehistorikk som randomiseres til HPV primærscreening og tester negativt bør utgå fra screening

Hvilke anbefaling skal følge et normalt HPV-svar når anbefaling om ny prøve er etter screeningalder. Kvinner som er inkludert i HPV-primærscreening og tar en HPV-test når de er 66 år vil ikke lenger få påminnelser fra Livmorhalsprogrammet. Svaret fra laboratoriet til legen må ikke følges av en anbefaling om ny prøve om fem år. Negative primærscreenings HPV-svar genereres automatisk i journalsystemet i HSØ og går direkte til lege. Det må vurderes om disse screeningprøvene skal følges av en tekst om at kvinnene er ute av screening. Det må være overenstemmelse mellom kommentarer som følger prøvesvar fra HPV-screening og Cytologiscreening.

Dette gjelder kun prøver tatt i screeningssammenheng. Det må tas forbehold om at kvinnene på et senere tidspunkt skal måtte ta ny prøve pga symptomer.

Vedtak:

Saken er sendt inn av Kathrine Lie. På bakgrunn av hennes utspill utarbeider CMJ forslag til kommentar og sender på høring i RG. Representantene i RG sender til sine fagmiljøer.

Det foreligger data om at eldre kvinner med tidligere historikk har relativt høy forekomst av livmorhalskreft, og en bør vurdere, slik det praktiseres i Sverige, om å aldri slippe kvinnene ut av screening dersom de er behandlet tidligere for forstadier til kreft.

Vedtak:

ACM, AMTR, LT og AW ser på problemstilling om når koniserte kvinner skal slutte å ta prøver og kommer tilbake til RG med et forslag.

AW leder gruppen.

Sak 36 /2019 *Bruk av kodene LSIL og HSIL på histologi, status oppfølging av sak19/2019*

Ingen av representantene fra Patologforeningen var tilstede.

Vedtak:

CMJ forhører seg med KHL om hun har vært i kontakt med Patologforeningen. RG sender et brev til Patologforeningen ved leder med kopi til KHL og RL. Dagens praksis med at noen patologer bruker LSIL og HSIL er ikke holdbar. Livmorhalsprogrammet kan ikke registrere LSIL OG HSIL på biopsier. Patologforeningen må ta en avgjørelse, men det må komme frem at gynekologer ønsker å skille mellom CIN I, II, III. De er redde for at for mange unge kan bli konisert. Det må være lik praksis over hele landet.

Sak 37 /2019 *CIN skjemaet, status, gruppens arbeid*

Gruppen som jobber med det nye skjemaet skal ha nytt møte på nyåret. Kommer tilbake med mer informasjon etter dette møtet.

Sak 38 /2019 *Bruk av ikke godkjente HPV tester i sekundærscreening /Kvalitetssikring*

Bruk av ikke godkjente tester i sekundærscreening i Norge, undergraver troverdigheten til Livmorhalsprogrammet. EAMJ har sett på tidligere innspill og korrespondanse og forskjellen på kvalitetssikring og forskning. REK søknaden manglet i det oversendte materialet. Det er stor bekymring ute i patolog miljøet for bruk av ikke godkjent test slik som UNN gjør i dag.

Vedtak:

Rådgivningsgruppen gjør et innspill til SG som også tidligere har behandlet saken. EAMJ lager et utkast til brev som sirkuleres i RG for godkjenning før det sendes til SG fra EAMJ og fra leder av RG. EAMJ kan møte i SG og legge fram RG sitt syn på saken.

Sak 39 /2019 *Co-testing hos de med symptomer*

I Bergen har ikke antallet prøver gått ned som forventet. Co-testing av cytologi gir økt belastning på cytologiseksjonen. Økt bruk av symptomer fører til økt arbeidsbelastning, og det er viktig at det er felles liste med symptomer som benyttes av alle. Oversikt over fordeling av bruk av symptomer var sendt ut i forkant av møtet og ble presentert, og viste at det ikke var stor forskjell på kvinner som skulle følges opp som følge av co-testing for kvinner under 34 og for kvinner 34+. Det ble også diskutert hvordan kvinnene med symptomer, og med HPV positivt og cytologi negativt prøvesvar for eksempel, skulle følges opp, og dersom det var laboratoriet som skulle gi en anbefaling, og om denne kunne være basert på algoritme som gjelder kvinner med prøver tatt som del av rutinescreening.

Vedtak 1:

Alle mellom 25 og 69 år co-testes ved symptomer i henhold til listen i Kvalitetsmanualen. Det er viktig å følge opp bruken av symptomer.

Vedtak 2:

Det settes ned en arbeidsgruppe som ser på anbefalinger til oppfølging for kvinner med

symptomer. Gruppen består av: KML, STT, RC, GFD.

Sak 40 /2019 Det er behov for nye retningslinjer for signering av prøvene i livmorhalsprogrammet når prøvevolum øker, oppfølging av sak 29/2019

HPV negative svar fra kvinner i HPV-primærscreeningen sendes i dag rekvirent uten at prøvene signeres. Dette er en bra ordning under forutsetning av at prøvehistorikk er sjekket slik som det gjøres i Østfold. Hva som kan godkjennes og signeres av screener og hva som skal godkjennes av patolog må avklares med de gjeldende foreningene.

Vedtak:

AW tar dette opp til diskusjon på årsmøtet i cytologiforeningen i slutten av januar. Det må utarbeides klare retningslinjer i samarbeid med foreningene. Retningslinjene som legges inn i Kvalitetsmanualen.

Sak 41 /2019 Prøver som mangler sylinderepitel der det både er HPV test og gyn prøve

RC har tatt dette opp i fagmiljøet. Disse mener at dette ikke er noe problem siden kvinnene det gjelder er fulgt godt opp i utgangspunktet. Det har kommet ønske om at dette diskuteres i Faglig panel. Gynekologene på St. Olav ønsker at det oppgis om det er sett metaplastisk- eller sylinderepitel hos koniserte.

Vedtak:

BIEG tar dette innspillet med til Faglig panel

Sak 42 /2019 Registrering av utvidet analyser (utover hist, cyt og HPV) planlegges

Skal nye tester registreres i cervixprogrammet vil dette ta tid da det må opprettes nye tabeller. Dette vil ikke bli prioritert nå, men det er likevel ønskelig med innspill på hvilke tester det kan gjelde.

Vedtak:

Fagmiljøene kommer med innspill til BIEG

Sak 43 /2019 Nasjonale retningslinjer definerer uegnet cytologi i samme kategori som positiv prøvehistorikk i PILS

Når det gjøres oppslag i PILS vil det stå at kvinnen har positive prøver også når kvinnen kun har uegnet prøve. Dette kan ikke endres, men uegnet prøve etterfulgt av normal prøve skal regnes som normalprøve i lokal søkautomasjon. Skal det settes begrensning på tid for hvor langt tilbake søket skal gå, må dette gjøres i lab systemene. Alt som er registrert i Kreftregisteret vil vises herfra. LVMS har lagt inn en tidsbegrensning på 10 år.

Sak 44 /2019 Sjekk deg og fokus på kvinner 55+.

Vi har ikke sett tallene for oppmøte enda. Kreftforeningen sendte i år ikke ut materiell i forkant av økonomiske årsaker, men alt kunne bestilles på deres nettside.

Sak 45 /2019 Kvalitetsmanualen

- Revidere 6.5 og 6.7
På grunn av sentralisering av cytologi, men ikke histologi, er det behov for å revidere punktene 6.5 og 6.7 i kapittel 6 i kvalitetsmanualen. Revidering av dette kapitlet er Patolog- og Cytologforeningen sitt ansvar.

Vedtak:

STT kontakter KHL og kommer tilbake med innspill til neste møte

- Revidere 5.3.3, se eget vedlegg

Vedtak:

Forslaget til tekst sendes ut på høring. (*Sendt ut fra sekretariatet 1.11.19 med 14 dagers høringsfrist.*)

Sak 46 /2019 Varamedlemmer og Møteplan 2020

De foreningene som ikke har valgt en vararepresentant ble oppfordret til å gjøre dette.

Møteplan for 2020:

Tirsdag 11.2.2020

Tirsdag 9.6.2020

Tirsdag 20.10.2020

Sak 47 /2019 Eventuelt

Ingen saker til eventuelt

Neste møte: Tirsdag 11.2.2020 kl. 11-16 på Kreftregisteret

Neste møte:

Tirsdag 11.2.2020 kl.11-16